

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 235. szám.

Előfizetési árak:
Égész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Péntek, október 16.

A Deák-ünnep.

Nagybecskerek, október 16.

Különös szeszélye a véletlennek, hogy Deák Ferenc századik születésnapja oly időre esik, mikor életműve, az 1867. évi közjogi kiegyezés oly teherpróbának van kitéve, mely a legerősebb épületet is képes megingatni. Minden oldalról jönnek a politikai napszamosok csákányakkal, hogy lerombolják ezt a monumentális épületet és oly valamit állítsanak a helyére, amiről senki sem mondhatja, valjón jobb, megfelelőbb s tartósabb lesz-e? Szomorú idő biz ez, melyben Deák századik bölcső-ünnepét tartjuk, de ez az összetalálkozás önmagától adja az alkalmat, hogy visszapillantást vesszünk arra, ami a kiegyezés előtt volt, és arra, ami utána következett.

1867 előtt idegenek uralkodtak hazánkban; 1867 után az egész kormányhatalom, törvényhozás, közigazgatás, igazságszolgáltatás, közoktatás, ipar, kereskedelem, közlekedés, szóval az állami élet minden funkciója a saját kezünkbe jutott. 1867 előtt magától értendő dolog volt, hogy minden iskolában tanították és minden templomban énekelték a „Gott erhalte“-t; ma a saját himnuszainkon lelkesedünk, önálló nemzet vagyunk, a hazánkban létező nemzetiségektől megkövetelhetjük, hogy a magyar államnyelvet iskolában és egyházban érvényre juttassák és hogy a nemzeti állam kiépítésében közreműködjenek. 1867 előtt az a kevés vasuti vonal, mely az országot keresztülvezette, mind idegen tulajdon volt, most egy nagy, majdnem teljesen befejezett vasuti hálózatunk van, mely a saját és nem idegen érdekeknek szolgál. 1867 előtt a kereskedelem, nagy- és kisipar tere egészen parlagon hevert; ma, ha nem is valami óriási, de nem is teljesen jelentéktelen tengerentúli kereskedelmet tartunk fenn saját hajóinkkal és olyan belső kereskedelmet, mely minden válság

dacára még mindig annyira jelentékeny, hogy olyat az alkotmány helyreállítása előtt álmodni sem mertünk. Nagyiparnak 1867 előtt nyoma sem volt; ma a gazdasági pangás dacára egész sor kisebb-nagyobb ipartelepünk van, melyek sikeresen működnek és bizonynyal tovább fognak fejlődni, ha egyszer visszatérnek a rendes viszonyok. A kisipar panaszkodik ugyan, de hazánk bármely nagyobb városának nagyobb és erősebb iparososztálya van, mint 1867 előtt az egész országnak volt. De a legnagyobb változás a pénz- és hitelügy terén ment végbe. 1867 előtt még a legjobb jelzálagra is nehezen lehetett kölcsönt kapni, fedezetlen kölcsön felvételére meg gondolni sem lehetett; ma első helyet foglalnak el értékpapírosaink a pénzpiacokon. E szó: Magyarország, a nagy világban nem volt sokkal több, mint egy fogalom; ma az államok közt a többi hatalmakkal egyenlő helyen állunk, egyik tagja vagyunk annak a hatalmas szövetségnek, mely világrészünknek a békét garantálja.

A különbség a hajdan és most közt oly nagy, hogy csodálattal és nagybecsüléssel kell adóznunk a nagy bölcs szellemének, ki megteremtette az alapot e nagy változások számára. A haza bölcsének műve nem lett roskatag, nem ért a rombolók csákányára; fogadjuk meg tehát századik születésnapján, hogy hűek maradunk hozzá, hűek legalább mindaddig, míg egy második Deák Ferencet nem mutatnak nekünk, aki hasonló bölcseséggel, hasonló mérséklettel, az idő és körülmények hasonló figyelembe vételével bennünket egy állomással tovább vezetni képes.

Az ünnep lezajlása után is maradjon köztünk Deák szelleme, ihlesse meg lelkünket, legyen vezetőnk s mesterünk, és tanítson meg bennünket, mint kell jobban szeretnünk a hazát, mint egymást gyűlönünk.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 1/3 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/4-5-től 1/2-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— Deák-ünnep. A nagybecskereki róm. kath. Miasszonyunkról nevezett iskolánövörek vezetése alatt álló leány-polgári iskola folyó hó 17-én, szombaton, Deák Ferenc születésének 100 éves évfordulója alkalmából ünnepélyt tart a következő műsorral:

1. 9 órakor istentisztelet a plébánia templomban; utána az intézet dísztermében 2. Kőlesey „Hymnus“ éneklé a polg. isk. összes növendéke; harmóniumon kíséri Borecsics Mariska polg. isk. II. oszt. tanuló. 3. „Deák Ferenc emlékezete“ emlékbeszéd, tartja Helmbold Anna kézimunka tanf. növ. 4. Pósa „Mikor imádkoztok“, szavalja Krumenaker Elza el. isk. IV. oszt. tanuló. 5. Schumann „Symphonia“, előadja zongorán Eisner Alice s harmóniumon Radd Ilma polg. isk. II. oszt. tanuló. 6. Ujvari „Deák Ferenc“, szavalja Dimitrijevits Mari polg. isk. IV. oszt. tanuló. 7. Liszt „Magyar rapsodia“, előadja zongorán Radoszavlyevits polg. isk. IV. oszt. tanuló. 8. Minke „A haza bölcsé“, szavalja Szalay Margit polg. isk. III. oszt. tanuló. 9. Vörösmarty „Szózat“, éneklé az összes növendék kar. Tablean Kluge Sari, Zalán Elza és a bennlakó növendékek.

Szenthuberten három Deák-ünnepély lesz október hó 18-án. És pedig délelőtt a községi elemi népisk. növendékek ünnepélye, mely istentisztelettel kezdődik; a nagymise után „Deák Ferenc“-ünnepély a II. oszt. tanteremben. (Hazafias dalok elénekése után szavatelok és alkalmi beszédek.) — Délután lesz a „Szent-Huberti Ifjúsági-Egyesület“ ünnepélye, mely 2 órakor kezdődik a Martin-féle vendéglő nagytermében. (A program 12 számból (hazafias dalok és szavatelok) áll, az alkalmi beszédet Leblanc Lajos isk. igazgató mondja) — A harmadik ünnepély este a „Szent-Huberti Dalárda“ ünnepélye. Ez 7 órakor kezdődik a Nagyvendéglő összes helyiségeiben. (Az ünnepi műsor 12 számból áll; az emlékbeszédet Leblanc Lajos isk.

A „TORONTÁL“ tárcája.

Deák Ferenc.

— Születésének 100-ik évfordulójára. —

Aki nem hajlottál
Harcúri riadóra,
De helyed megálltad
Ha ütött az óra;
Aki lángelméddel
Vittad a csatákat
S mindig biztos volt
A győzelmi cseréged,
Akit úgy szerettél,
A te magyar néped
Hálátelt szívéből
Üdvözl ma téged.

Fullasztó hinárból,
— Fölfedve az utat, —
Aki nemzetedet
Kivezetni tudtad
S újból megteremtve
Oseink hazáját,
Aki visszaadtad
Népének királyát
S így életre keltél
Mesebeli álmot:
Századszor születve
Légy ezerszer áldott!

Megóvtál a kétes,
Vértékozó harcótól,
Letörled a bánat
Könyvet honfarcról,
Elsimítál minden
Gondszült barázdát.
S a mult szegypirját
Örömmé varázslád!
Mi volt nagyobb ebben,
Mit leked teremtet:
Bölcsesség-ed
Vagy a te honszerelmed?

Néma áhitattal
Bámulunk, csodálunk...
Maradj meg tovább is
A mi Nagy Deákunk!
Vészterhes időkben,
Honfűnkben, kérünk,
Legyen bölcseséged
Mindenkör vezérünk!
Vezéreljed együtt:
Nemzeted s királyát
S áldd meg boldogságra
Magyarok hazáját!

Most is „szomoruan
Szól a magyar nóta“...
Átkos félreértés
Magját széjjel szórta...
Küldd el szellemednek
Világoló fényét
S tized el a viharok
Leselkedő remét,
Mig a zord jelenből
Kikeletbe érünk:
Oh maradj velünk s mi
Hiszünk és — remélünk! —

Dr. Radvány Ferenc.

Mindennapi történet.

Florence Depourcelle asszony éppen úgy járt mint a legtöbb hozzá hasonló asszony, a kik szépek s fiatalok s a kiknek férje egész nap el van foglalva a hivatalban. Valahol az utcán meglátta őt egyszer egy merészebb ur, a kinek csinos volt a bajusza és virág volt a gomblyukában. A merész ur követte őt jókora darabig, fél óra hosszat várt kívül, mikor az asszonyka egy-egy üzletbe menekült; köszöntötte is s a mikor látta, hogy minden fáradozása fölösleges, hízogó szót sugva a hölgy fülébe, végre elhagyta. Néhány héttel később aztán a véletlen összehozta őket egy szalonban.

A mikor az inas jelentette, hogy:
— Silvain de Baume ur!

A bejelentett urban Florence fölismerte az utcai kísértőt s a frizuráig elpirult. Szerencsére senki sem vette észre a zavarát. De észrevette Silvain de Baume ur, ami ránézve a legveszélyesebb volt...

Igy kezdődött az a regény, melynek titkos fejezeteiről ékesen szölet Florence egész átalakulása. A szemérem fénye, az ajkainak mosolya, révedező és fel-felriadó kedélye; ezek az apró jelek nem maradtak észrevétlenül a férj előtt, aki eleintén csak csodálkozott, de csakhamar gyanakodni kezdett. Bizonyos idő multán pedig meggyőződhetett arról, hogy vele egygyel többen vannak a megsalt férjek.

Ami ezután következett, az is mindennapi esemény; könyvek árja, botrány hire a lapokban; végre a válópör.

A mikor Florence Depourcelle, immár csak Florence Duloup, elhagyta a törvényszéki palotát, a hol a válást kimondották, úgy érezte, mintha kirántották volna a lába alól a talajt. Még fizikailag is érezte, hogy bizonytalan a lépése s vég-hetlenül vágódott egy erős kar után, a melyre támaszkodhatnék. Hanem a mint körüpillantott s a boulevard siető emberárját látta, a mely idegenül, közönyösen halad el mellette, a szíve összorult s köny kívánczozott a szemébe. Ime, most az utcára került.

Ime, ő most senki és semmi. Családja egyetlen testvére, a ki vidéken tanítónő; hozzá nem mer menni, mert a házasságtörés megbélyegezte őt. Régi barátói is — oh, jól látta, — ha véletlenül találkoztak vele az utcán, hamar egy kirakat nézésébe merültek, nehogy fogadniok kelljen a köszöntését...

Florence egész éjjel sirt. Ha olykor felriadt, hogy meggyőződjek, vajjon nem-e gonosz álom csupán ez a valóság, a hotelszoba szemrehányással teli sivársággal tátongett körülötte.

igazgató tartja; a program befejezte után táncvígalmom.

— **Nagyikindaiak a szegedi Kossuth-szobornál.** Nagyikindán mozgalom indult meg, hogy a szegedi Kossuth szobrot megkoszorúzzák. A terv szerint a nagyikindai polgárság folyó hó 25-én Szegedre nagy küldöttséget meneszt, mely Kossuth Lajos szobrát meg fogja koszorúzni. A küldöttséghez csatlakoznak az ottani társaskörök is.

— **A választások után.** A tegnapi mozgalmas nap után ma ismét visszazökkent a város a rendes kerékvágásba. A választási izgalmak hullámai már tegnap este lecsillapultak s mindössze a vendéglőkben és kávéházakban tárgyalták élénken az eredményt. Amint a hangulatból ki lehet venni, egyik-másik helyen mást is szerettek volna a megválasztottak között látni, nagyjában azonban a választás eredménye mégis kielégíti a közönséget. A tárgyalások során a statisztikusok is előálltak a számadatokkal s konstátálták, hogy a 45 képviselőtestületi rendes tag közül 24, a 18 póttag közül pedig 11 a szerb, ami a lakosság számarányát tekintve, a szerbekre mindenestre kedvező.

— **Köszönetnyilvánítás.** Ő cs. és kir. fensége Erzsébet Mária főhercegnő legmagasabb védnöksége alatt álló mehalai Erzsébet gyermekkert-egyesületnek 94.678. szám alatt a miniszter megengedte, hogy az ország területén hatósztály leányiskola és kisdudovoda részére könyöradományt gyűjthessen. E célból Luffert Paula k. a. egyleti tag Mehalából, Tietze Stefánia és Neumann Vilma urhölgyek Nagybecskerek városban könyöradományokat gyűjtöttek. Hogy e nemes célt a nagybecskereki közönség is pártolta, a következő adakozók névsora mutatja: Nagybecskereki iskolánövérök 50 kor., dr. Dellimanics Lajosné, Balázi József főgim. igazgató, Nagybecskerek városa, dr. Mangold, nagybecskereki takarékpénztár és Acsai tanár 5—5 kor., Szabó F. apát 4 kor., Lokáisek F., Brunner J., Majtényi G. és Eisenstädter 3—3 kor., dr. Perisics Z., Lekky J., Poroszkay B., Balás Iván, dr. Várady Imre, Marton Andor, Engel, Wagner N., Schipper J., Stagselschmidt J., dr. Végh Lajos, dr. Kovács K., dr. Polgár, Daun Gyula, dr. Fried Albert, Jankó Agoston, Tullics György idb. és Pollák Viktor 2—2 kor., Reitter Oszkár, Lindhof J., Kéler Akos, Matavovszky, Filkovic, Krévály, Benedek, Wiedorn, Jakobi, Stross Béla, Horváth, Halmos, Mattanovics K., Burget, Nagy, Harzer, Zaka, Herr, Streitman, dr. Radvány Ferenc, Bielek és a tanfolyamhallgatók 40 fill., B. B. 20 fill. A nemes adakozóknak az egylet köszönetét fejezi ki.

— **A gyors hajtás áldozatai.** Nagyikindáról írják: Tegnapelőtt két emberélet esett itt majdnem áldozatul a lelketlen gyors hajtásnak. A Szerb-utcában Bucher József 11 éves gyermekét ütötte el egy eddig ismeretlen tettes a kocsiával, úgy hogy a gyermek súlyosan megsérült s ugyanazon órában a piacon, a Városi szálló előtti aszfaltburkolatra hajtott fel egy lakodalmi menethez tartozó kocsit, keresztülmenve Friedman Erzsébet

— Senkim sines! milyen elhagyott vagyok! sirta másnap is, meg a rákövetkező egész héten.

Az a néhány ezer frank, a mit a férje könyörületből átadott neki a válás pillanatában, talán elég lesz egy évre, kettőre. De mi lesz azután? . . .

Eszébe jutott az az ember is, a ki a romlasát okozta. És eszébe jutott, hogy ha ő azon a vézetes napon véstelen nem a rue Royalba téved, hanem más utcába, akkor még ma is becsületes asszony volna.

Egyszerre — ez a válás negyedik napján történt — jó gondolata támadt.

— De hiszen, ha az az ember okozta a szerencsétlenségemet, akkor most kötelessége volna rajtam segíteni!

Hosszu levelet írt, tele keserőséggel. Belesirta a levélbe egész lelkét. Aztán elküldte. Másnap ki sem mozdult a szobából: a választ várta. De estig nem jött. Másnap újra írt. Erre már kapott választ: egy száz frankos bankjegyet. Minden kíséző sor nélkül! . . .

Ezen a napon Florence közel volt ahhoz, hogy valami ostobaságot kövessen el maga ellen.

— Madame, egy ur kíván önnel beszélni. Azt mondá, hogy Jacques Depourcelle a neve.

Florence felszökött ültéből; annyira meg volt lepette, hogy hirtelen nem tudott szólni.

— Bebecsáthatom? — kérdezte a hotelpincér diszkrét mosolyal.

— Becsássa be!

Egy perccel később ott álltak egymással szemközt, egyedül.

— Jacques! . . . miért jöttél el? Florence alig tudta ezt a pár szót kiejteni, annyira megdöbbenette őt a férje arca. Rettentően el volt torzulva. A ki a sirtból kelne, nem lehet ilyen sápadt, ilyen földült, ilyen remegő.

cukorka árusné testén és asztalán. A súlyosan sérült 60 éves öreg asszonyt lakásán ápolják. A kocsis kézrekerítése érdekében folyik a nyomozás.

— **Tífusz Temesvárott.** Temesvárott, az orvosok jelentése szerint, az utóbbi időben ijesztő módon lépett fel a hasi-hagymáz. Az elmúlt héten nem kevesebb mint öt ilyen beteg halt el, ami még nem fordult elő Temesvárott. A hatóság a veszedelmes betegség tova terjedésének megállítására megvette a szükséges intézkedéseket.

— **Halál a kutban.** Klein A. zombolyai jómódu gazda tegnap reggel, a mikor a felesége a piacon járt, beleugrott a kutba, a hol holtan találták meg. Hoszszas betegség gyötörte, a mely helyett az önkéntes halált választotta.

— **Szereimi dráma.** König Mihály vojteki jómódu gazdának Annuska nevű 15 éves leányába szerelmes volt egy Szirbu Szilárd nevű 18 éves suhanc, a ki a leányt folyton ostromolta szerelmével. A leány azonban nem viszonzta ezt a szerelmet, amiért a fiu véres esküdött, melyet tegnap akart végrehajtani. Megleste ugyanis a leányt és háromszor rálőtt. A golyók azonban nem találtak. A merénylőt letartóztatták.

— **Árverés a vasutnál.** A magyar államvasutak igazgatósága közhírré teszi, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha és fehérneműk, botok, napernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénzfizetés mellett el fognak adni. Szeged állomáson október 23-án d. u. 2 órakor. Arad állomáson 1903. október 26-án d. u. 2 órakor. Debrecen állomáson 1903. október 30-án d. e. 9 órakor.

Színház és Irodalom.

* **Az utolsó előadás.** A színházi előadások tegnap este véget értek s Offenbach pompás muzsikájának zenéjével elbucsuztak a színészek, akik itteni működésük alatt úgy egyenkint, mint összesen kiérdemelték a nagybecskereki közönség szeretetét és becsülését. „Orfeus az alvilágban”, Offenbach parodisztikus operetteje került színre bucsu-előadásul, a megszokott gördülékeny, összevágó előadásban szép kiállításal s a társulat a tegnapi estével is megerősítette azt a jó emléket, amelyet hátrahagynak. Az est sikere Lévy Margit elbájoló játékában összpontosult s a művésznőnek egyúttal ismét alkalma volt magas hangjainak pompáját teljes mértékben érvényesíteni. Játékát és énekét egyaránt zajos tetszés kísérte végig. Tihanyi Miklós jóízű humorral játszott Jupiteret, Lányi Edit pedig Diana szép énekszámával gyönyörködtetett. Orfeust Virágh Ferenc adta több igyekezettel, mint sikerrel. Jó volt Kántay Teréz, Szénássy György, Vitéz Róbert Styx Jankója, továbbá Balázs

Jacques üveges szeméből láztán kibugygyant a köny.

— Florence! imádtott feleségem! . . . oh, milyen sokat szenvedtem!

Már ekkor ott térdelt a lába előtt és csókolt a ruhája fodrára.

— Ez a hét nagyobb szenvedés volt reám nézve, mint a pokol minden kínjai! . . . Florence, bocsáss meg nekem; noha nekem kellene neked megbocsátanom, de lásd, én kérek bocsánatot tőled, hogy ilyen szomorúságot okoztam neked! Jer vissza hozzám, szeressük egymást; légy ismét az én édes kis feleségem, hiszen mi szeretjük egymást! Szeretjük egymást, ugye Florence?

Florence egyszerre erősnek érezte magát. A férfi könyei visszaadták az erejét.

— Én mindig csak téged szerettelek — mondta halkán.

— Tudom; én voltam az ostoba, én! . . . Nem szerettelek eléggé, azért voltál gyöngye egy pillanatra. Ugye, így volt? így? nem másképp? . . . Jer velem, vissza a házukba, a fészkünkbe, a mely vár s a mely tenéklüled olyan üres! Jer, legyünk ismét boldogok. Igérem, esküszöm neked, hogy sohasem fogok gyanakodni reád, sohasem kutatok utaid után, csak szeress.

A mikor egy órával később Florence letette a kalapját az ő régi öltözőjében és nézte magát régi tükrében, az arca ismét a régi szépségben ragyogott.

— Hanem az első gyanakvásnál elhagylak! — szölt halkán és mosolyogva.

— Esküszöm, hogy oly szabad léssz, amint akarsz.

És Depourcellék sokáig boldogok voltak és boldogan is haltak meg derék családjuk körében sok év után. Csak a világ mosolygott örökké a jó férj fölött.

Jules La Bois.

Janka, Perényi Melánia és Peterdy Etus. A közönség ugyszólván egészen megtöltötte a színházat s bizonyára szívesen látja viszont velünk együtt tavasszal a derék társulatot jeles igazgatójával Ballával egyetemben. (S—s.)

* **Eimentek a színészek.** Egy hónapi csillogás és élénkség után ismét sötétség és némaság borult a színházra. Balla társulata tegnap este mindenki sajnálatára befejezte nálunk a rövid őszi színi-szezon s ma délelőtt siettek a színésznők és a színészek a vasutra, hogy Zomborba menjenek, ahol a telet töltik.

* **A „Zenélő Magyarország” idei X. évfolyam** 20-ik füzeté jelent ma meg és a következő érdekes és divatos zeneüjdonságokat hozza előfizetőinek: I. Huber Sándor „Barna kis lány piros almát árul” magyar dalt. II. Lengyel Miska „Enke” csárdást a legújabb magyar dalokból összeállítva. III. Paris V. „Ping-Pong” polka française-t. A legkedveltebb zongora zeneüjdonságokat hozza a minden zenekedvelőnek kiváló fontosságú zeneüjdonságát, ami az év leforgása alatt megjelenik, havonta kétszer mindenkor 12 oldal tartalmán kappják. Előfizetési ára egész évre 24 füzetre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona. Előfizetheti a most megindult IV. évfolyamra, valamint az előző évfolyamokra is a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zeneüjdonságában VIII. József-körut 22/24. szám Budapesten. Ugyanitt bármely más zenemű a legolesőbben megszerezhető.

TÁVIRATOK.

A válság.

Khuen-Héderváry a királynál.

Budapest, október 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint félhivatalosan jelentik, Khuen-Héderváry Károly gróf ma délelőtt fél 11 órakor Bécsben kihallgatáson volt a királynál. A miniszterelnök tegnap hosszas tanácskozott Tisza István gróffal és Andrássy Gyula gróffal és a tanácskozás alapján a mai kihallgatáson előterjesztést tett ő felségének a nevezettek felfogásáról s a helyzetről, a mint az az utolsó napokban kialakult.

A többi kihallgatások.

Budaapest, október 16. (A „Torontál” ered. táv.) Bécsből táviratozzák: A király ma délelőtt 11 órakor Andrássy Gyula gróffot, fél 1-kor Tisza István gróffot, délután 2 órakor pedig Lukács Lászlót fogadta külön kihallgatáson. A kihallgatások ezekkel egyelőre véget érnek és Bécsben időző államférfiaink ma este visszautaznak Budapestre, mert ő felségét holnap és holnapután a belga király bécsi látogatása teljesen lefoglalja.

Mi lesz?

Budapest, október 16. (A „Torontál” ered. táv.) Mint politikai körökben beszélnek, a válság ügyében ma sem történt döntés s hétfőn további kihallgatások lesznek. Ugyancsak e politikai körök szerint a válság megoldását állítólag az akadályozná, hogy a király nem akarja elfogadni a szabadelvűpárt kilences bizottságának programját, a bizottságban résztvevő államférfiak pedig csak ezen az alapon vállalkoznának kabinetalakításra.

A volt nemzetipártiak tanácskozása.

Budapest, október 16. (A „Torontál” eredeti táv.) Apponyi Albert gróf ma a képviselőházban több volt nemzetipárti képviselővel hosszas tanácskozott. A tanácskozások tartalmáról azonban semmi sem szivárgott ki.

Deák Ferenc emlékezete.

Budapest, október 16. (A „Torontál” eredeti táv.) Zalaegerszegen, Deák Ferenc szülőmegyéjének székhelyén, holnap ünnepelik meg a haza bölcsé születésének századik évfordulóját. A képviselőház képviselőiben a zalamegyei képviselők Csávossy Béla udvari tanácsos, képviselőházi ház-nagy vezetésével ma Zalaegerszegré utaztak a képviselőház koszorújával.

A belga király Bécsben.

Budapest október 16. (A „Torontál” eredeti táv.) Bécsből táviratozzák: Lipót belga király holnap érkezik Bécsbe, a hol két napot tölt, mint a király vendége.

Az olasz király párisi utja.

Budapest, október 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az európai lapok az olasz király párisi utjáról szólva s az elnök és királynak tegnapi felkészítőjét tárgyalva, bár konstatalják a némi diszharmóniát a két beszéd között, általában azonban kieligítőnek vélik, mert mind a két beszéd a békét hangsúlyozza.

A budapesti nagy tűz.

Budapest, október 16. (A „Torontál” eredeti táv.) A József-köruton történt nagy tűzben megégett munkásleányok közül tegnap hárman meghaltak, a kikat ma fel is boncolták. Az áldozatokat holnap fogják eltemetni a főváros költségén. A katasztrófa ügyében ma delélt tartották meg a tűzvizsgálatot, melynek során konstatalták, hogy az üzlettulajdonost, a kinét a tűz történt, súlyos közbiztonsági mulasztások terhelik a miért is bünyenítő eljárást indítanak ellene.

Zarándoklás Szegedre.

Budapest, október 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az egyetemi ifjuság küldöttsége, mely gyalog indult Szegedre, hogy megkoszorozza az ottani Kossuth-szobrot, tegnap este érkezett Kecskemétre, a hol nagy lelkesedéssel fogadták őket és egész este zajos óvációkban részesítették a küldöttséget. Az ifjak ma reggel indultak tovább Kecskemétről Szeged felé.

Budapesti gabonafőzsde.

Budapest, 1903. október 16.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

| Buza | kilo | 50 kilogr. ára | | kilo | 50 kilogr. ára | |
|--------------------|------|----------------|--------|------|----------------|--------|
| | | kor-tól | kor-ig | | kor-tól | kor-ig |
| Tiszvidéki uj | 76 | 7.40 | 7.55 | 80 | 7.70 | 7.85 |
| Pestvidéki uj | 76 | 7.30 | 7.45 | 80 | 7.70 | 7.75 |
| Bánsági uj | 76 | 7.35 | 7.50 | 80 | 0.00 | 0.00 |
| Bácskai uj | 76 | 7.45 | 7.60 | 80 | 0.00 | 0.00 |
| Rozs | | | | | | |
| uj elsőrendű | | | 70-75 | | 6.15 | 6.25 |
| uj másodrendű | | | | | 6.05 | 6.15 |
| Árpa | | | 60-62 | | 5.50 | 5.70 |
| uj takarmány | | | 62-64 | | 5.40 | 5.50 |
| uj égetni való | | | 64-66 | | 0.00 | 0.00 |
| uj sörfőzésre való | | | 39-41 | | 5.55 | 5.70 |
| Zab | | | | | 6.05 | 6.15 |
| Tengeri ó | | | | | 6.15 | 6.25 |
| uj elsőrendű | | | | | 6.15 | 6.25 |

Határidő-üzlet.

Budapest, október 16 (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak nagyobbrészt szilárdak. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

| | |
|-------------------------|------|
| Buza (októberre) | 7.63 |
| Buza (áprilisra 1904.) | 7.71 |
| Tengeri (májusra 1904.) | 5.29 |
| Zab (októberre) | 5.37 |
| Rozs (októberre) | 6.22 |

Közigazdaság.

Gőzeke mivélés előnye.

Jalsoviczky János felolvasása a hitelszövetkezetek közgyűlésén.

Folytatás és vége.

Gőzeke-szántás fokozatos eszközlése előnyös mély termőrétegu talajokon, ellenben sarga, agyagos, szikes, vagy kavicsos altalajnál csakis az esetben vezet sikerre, ha azt altalaj porhanyító ekével végezzük, melynek munkavégzésével tetszésünk szerinti mélységre szánthatjuk a talaj felszínét, a barázda fenéktől pedig a második ekevel 10-15 cm. mélységet meglazíthatunk, ezen munkát által a meg nem felelő altalajt nem hozzuk fel a felszínre, hanem lent marad, porhanyul, minek következtében a föld felduzzad, megemelkedik, ennek következtében a nedvességet jobban befogadja, azt megtartja és értékesíti a növény fejlődésére.

Ugyancsak hasonló, de mégsem oly eredményes munka végezhető a gőzkultivátorozással, ez azonban kevesebbe kerül, munka végzése vele gyorsabb mint az altalajturó ekével.

Csekély termőrétegu kavicsos altalajnál sem a gőzeke-szántás sem, pedig a kultivátorozás sikerre nem vezet, szerencse, hogy ilyen talaj elenyésző kis területeken fordul elő.

Gőzeke-szántás fokozatos mély eszközlésével raktározhatjuk a téli nedvességet a rendszeren bekövetkező tavaszi és nyári szárazságok idejére.

A vastagabb rétegu porhanyítás által a nagyobb esőzések csapadékai felszívódnak és viszont a talajnedvességet könnyebben párologtatják el, anélkül, hogy ezáltal a növény fejlődésére káros befolyást gyakorolna, sőt ezáltal a növény fejlődésében akadályozza nem lévén, annak folytonossága megszakítás nélkül történik, minek alapján a magfejlődés sikeres képződése jön létre.

Mély mivélés eszközlésével nagy mértékben pusztulnak a gyomnövények, amennyiben az évelő gyomok gyökerei mélyebben metszetnek el a gyommagvak pedig részben mélyebben fektetve elvesznek, részben pedig mivel a mélyebben művelt réteg tavasszal hamarabb felmelegszik, gyorsabban csirázna és a mivélés által jobban pusztíthatók.

A kapás növények megmunkálása, amennyiben a tavaszi szántás helyett csak extirpátorozást alkalmazunk a gyom irtására, porhanyó marad, ennek következtében a kapálási munkák könnyebben és kevesebb költséggel eszközölhetők.

Az őszi gőzeke-szántáson tavasszal szántást ne alkalmazunk, különösen ne olyan talajokon amely cserepesedni szokott, mert ezáltal ugy a kapálási munkákat, mint az elvetendő mag rendszeresét nehezítjük meg.

Amennyiben egyszeri gőzeke-szántás következtében éveken át az izomerőszántás könnyebben végezhető és a termés emelkedésére szintén több éven át nagymértékben előnyösen hat, állíthatom, hogy azon kiadás, amely a gőzeke-szántásra fordítatik, a leghasznosabb befektetés a gazdaság terén.

Tekintve, hogy az alföldi vármegyék termő talajai nagyobb részt mély termőrétegu, nehéz kötött agyagból áll, sik fekvésénél fogva a legjobban megis felel, mivel nem akadályozza a gőzmivélés eszközlését, ezeknek megmivélésére ajánlom a gőzeke-szántást.

Gőzeke-szántás előnyeit ezideig csak nagy uradalmak élvezték, amennyiben azok alkalmazták, akik rendelkeztek megfelelő tőkével és annyi szántandó területtel, amennyi egy gőzeke szerkezetre szükséges, hogy haszonnal dolgozhasson.

Igy volt ez kezdetben a csepülőgépekkel is, ma már azonban a csepülőgépek nemcsak nagy uradalmakban, hanem minden gazda termésének csepülésénél alkalmazásba van véve, mert belátták annak hasznos és nélkülözhetetlen voltát, így lesz ez a gőzekekkel is.

Gőzeke-szántás lehető legolcsóbb előállítására a gőzeke-szántás szövetkezeti alapon való alkalmazását ajánlom legjobban, amennyiben ennek alkalmazásával azon üzleti nyereséget, melyet különben gőzeke tulajdonos élvez, megmarad a szövetkezetnek, vagyis annyival a szövetkezet munkáját olcsóbban végezheti, ezenkívül kisebb gazdák is juthatnak azon kedvező helyzetbe, hogy kisebb területű földjeiket is megszántassák, ennek alkalmazására azonban tapasztalt egyének véleménye és vezetése alapján tanácsos a befektetést tenni.

Bérszántás alkalmazásával is előnyös a kötött talajok javítása, ez azonban amennyiben az üzleti nyereséget gőzeke tulajdonos élvezi, többbe kerül a gazdának.

Gőzeke-szántási költségek katasztrális holdanként 20 cm. mélységig 19-20 koronára tehetők, amennyiben a gőzeke-szántással megtakarítható az izomerőszántás, melynek értékét őszi ugarlásnál 5 koronára, tavaszi szántás fele részét 2 koronára véve, összesen tehát 7 korona a on munka értéke, melyet ugyis végezni kell, ha gőzeke-szántást igénybe nem vettünk, marad tehát a tényleges mély mivélés költségére 12-13 korona.

Gőzeke-szántás alkalmazásával amennyiben tengeri sűrűben művelhető, holdanként 5-6 mm. több termést eredményez, buza, árpa 2-3 mm., zab 3-4 mm holdankénti több hasznot biztosít. kender, len, cirok, répa, burgonya vetésnél szintén tetemes termésemelkedést eredményez, minek alapján állíthatom, hogy már az első évben 3-4-szeresen téríti vissza a mély mivélés költségét.

Gőzeke-szántás alkalmazásával némileg az éghajlati viszonyok káros következményeit is elenyészíthatjuk, tekintve, hogy évek óta tapasztaljuk, hogy az esőzés hosszabb időközben, de akkor 3-4 napig tartó kétségbeesítő időszakoként szokott bekövetkezni, oly annyira, hogy kénytelenek vagyunk különösen lapályosabb földjeinket már előre vízvezető barázdákkal ellátni, hogy a feleslegesnek látszó nedvességet levezethessük, hogy vetéseinket ki ne rongssa, pedig azon nedvességre, mit leeresztünk, nagy szükségünk lenne az ismét hosszú ideig bekövetkezendő szárazság idején, de mivel mivéleti réteguink csekély, nem bírja befogadni, kénytelenítve vagyunk lebecsajítani róla.

Tekintve, hogy télen át éveken keresztül rövid ideig tartó havazások voltak, s ebből ki-

folyólag kevés téli nedvesség lett nyujtva termő talajunknak, melyből a csekély művelési réteg még annak is csak bizonyos hányadát képes befogadni, mert olvadás kezdetén a föld még fagyos, az olvadás folytán képződő hólevet nem képes magába venni, a víz megáll, melyet az éjjeli fagyok gyorsan fogyasztanak, nappal a meleg szelek párologtatnak, ugyannyira, hogy mire a föld fagya kienged, a megérvő nedvesség alig fele részben lesz értékesítve a növény fejlődésére.

A tavaszi olvadás alkalmával bekövetkező fagyok a csekély művelési földeken az összegyülemelő vizek fagyasztásával azt gyorsan elfogyasztva, a nagyon nedves föld erős duzzadását, emelkedését idézik elő, ennek következtében az őszi vetések gyökere megszakad, minek következménye a vetés megrikulásában nyilvánul.

Ami kevés nedvesség még marad is a csekély művelési rétegben, azt rendszeren a tavaszi szelek párologtatják meg el.

Gőzeke-szántás mély művelése által a talaj jobban felmelegszik, a föld fagyának engedése hamarab veszi kezdetét, minek következtében az olvadó hónap nedvessége nem gyülemlik rajta össze, azt magába veszi és megtartja a hő és fénynek behatása folytán, azt jól értékesítheti a növény fejlődésére.

Fenti állításaim igazolásául felhozhatom, hogy a felső vármegyék gazdái, kik gőzeke-szántást régebb idő óta eszközölnék, ha 7-8 mm. termést kapnak magyar holdanként, már panaszszal telnek el, mert ott 9-10 mm. közép termésük szokott lenni, pedig földjeik nem oly termőképesek, mint az alföldiek, hanem munkáltatásuk az, amely által a termésemelkedést maguknak biztosítják.

Ezen körülményt legjobban igazolja az, hogy az országban eddig alkalmazott circa 160 gőzeke szerkezetből a felső vármegyékben majdnem 130, míg az alföldnek 30 gőzeke forgatja termő talaját, noha véleményem szerint az alföld termő talaja hálasabban térítené vissza azt a költséget, melyet gőzeke-mivélésre fordítanak.

Iparkodjunk tehát a mély művelés által terméshozamunkat fejleszteni, annál is inkább, mert az alföld termő talaja vastag termőrétegu-nél fogva kiszámíthatatlan kincset rejt magában, melynek okszerű kihasználásával nem csak magtermelésünk, de takarmány és háziipari foglalkozáshoz való növények nagy termésemelkedését fogjuk biztosítani, melyből kifolyólag a munkás, osztálynak több időszakra terjedő kereseti forrást, birtokosainknak többrendbeli és nagyobb jövedelmet biztosítva, elhárítjuk az eddigi nyomasztó körülmények alapján megindult azon téves fel-fogást, hogy hazánkban nem birunk megélni.

Mély mivélés által a terméseredmények és az ezzel járó munka fokozatos emelkedése és ezzel kapcsolatban a vagyoni gyarapodás várható, minek alapján nagy mértékben eskönni fog a megélhetés feltételül választott Amerikába való vándorlás is.

Isten mikor a világot teremtette, végtelen bölcsességgel a szabad természetet úgy rendezte, hogy annak áldásaiban csak az részesülhessen, aki dolgozik és az ő végtelen jószágával gondoskodott egyszersmint arról is, hogy az, aki dolgozik, munkájával minden szükségletét kielégíthesse, de munka nélkül el ne érhesse semmit.

Dolgozzunk tehát, Szövetkezzünk gőzeke mivélés eszközlésére végezt, hogy amit Isten adott megélhetésünkre e mély termő rétegu szülőföldünkben, azt ki is használhassuk és értékesíthessük úgy magunk, mint szeretett hazánk fejlődésére és boldogulására.

Ingtatlanok forgalma.

Nagybecskerek város területén 1903. évi október hó 9-től 1903. évi október hó 15-ig terjedő időszakban a következő ingatlanváltás történt:

Kaliszterov Joca tulajdonát képező 2199. sz. házat megvette Maximsev Sándor 800 koronáért.

Tabacski recte Pivarszki Dimitrie tulajdonát képező 50 négyszögöl házhelyet megvette Mlenov Pája és Danica 540 koronáért.

Vinczanov Mladen és Milica tulajdonát képező 3 hold szőlőt megvette Schmidt József 1600 koronáért.

Kollarov Milos tulajdonát képező 1 hold 672 négyszögöl szántót megvette Vorgity Máxa 1600 koronáért.

Schäffer Mihály és Jozefin tulajdonát képező 172. öi. számú házat megvette dr. Heinermann Alajos 15200 koronáért.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskereken, 1903. évi október hó 16-án megtartott heti vásár alkalmával:

| | | | |
|-------------|--------------|-------|--------|
| Buza | 50 kilogramm | 7.20 | korona |
| kétszeres | | 6.80 | |
| rozs | | 5.50 | |
| árpa | | 4.80 | |
| zab | | 5.00 | |
| kukorica | | 5.30 | |
| (uj) | | 5.20 | |
| repece | | 10.00 | |
| széna I. | | 3.00 | |
| II. | | 2.50 | |
| szalma I. | | 1.50 | |
| II. | | 1.00 | |
| burgonya 50 | | 1.20 | |
| marhahus I. | 1 kilogr. | 1.04 | |
| II. | | 0.96 | |
| borjú hus | | 1.20 | |
| disznó hus | | 1.12 | |
| juh hus | | 0.80 | |
| zsir | | 1.80 | |

□ **Állatbetegségek.** A földmivélségi miniszterium közlése szerint Torontálmegye területén a következő állatbetegségek észleltek a legutóbbi időben:

Lépfene:
törökkanizsai j. Ujszentiván 1 u.,
zsombolyai j. Grabác 2 u.

Veszétség:
zsombolyai j. Czernya 1 u.,
Nagybecskerek v. 1 u.

Takonykór és bőrféreg:
antalfalvi j. Tomasovác 1 u.,
csenei j. Csátád 1 u.,
Módosi j. Módos 1 u.,
nagykikindai j. Mokrin 1 u.,
párdányi j. Csebza 1 m., Dinyás 1 u.,
törökkanizsai j. Szerbkeresztur 1 t.

Ragadós száj- és körömfájás:
alibunári j. Dobrica 1 l., Keviszöllös 1 l., Kismargitta 1 l., Számos 1 l., Végszentmihály 75 u.,
bánlaki j. Györgyháza 3 u., Istvánvölgy 1 u., Kanak 7 u., Karácsonyliget 6 u., Nagygáj 15 u., Nagymargitta 30 u.,
csenei j. Horvátkecsa 2 u., Klári 14 u., Öregfalva 1 p., Románkecsa 3 u.,
módosi j. Bóka 1 l., Gád 2 u., Gyér 1 p., Horvátneuzina 2 p., Módos 1 u., Togyér 7 u., Torontálszécsány 6 u., Szerbneuzina 1 u.,
nagybecskereki j. Ernesztháza 6 u., Perlasz 1 l., Szerbelemér 1 l.,
nagykikindai j. Mokrin 1 u., Szaján 19 u.,
nagyszentmiklósi j. Porgány 3 u.,
párdányi j. Fény 13 u., Ótelek 1 u., Szerbittebe 35 u.,
törökkanizsai j. Szerbkeresztur 11 u.,
zsombolyai j. Kiskomlós 3 u., Zsombolya 1 u.,
Nagykikinda v. 3 u.

Juhhimlő:
csenei j. Német 1 l.,
pancsovai j. Almás 1 u.

Ivarszervi hólyagos kiütés:
csenei j. Kisjéce 2 u.

Rühkór:
antalfalvi j. Antalfalva 2 u. ló, Jarkovác 7 u. ló,
Lajosfalva 9 u. ló, Ozora 1 u. ló,
Tomasovác 5 u. ló, Torontálsziget 1 u. ló,
bánlaki j. Szentjános 1 u. ló,
csenei j. Német 1 u. ló, Öregfalva 3 u. ló, Tamásfalva 3 u. ló,
párdányi j. Szerbittebe 1 u. ló,
törökkanizsai j. Deszk 4 u. ló,
Nagybecskerek v. 1 u. ló.

Sertésorbánc:
csenei j. Horvátkecsa 1 m.,
nagybecskereki j. Rudolfsnád 1 u.

Sertésvész:
bánlaki j. Karácsonyliget 3 u.,
csenei j. Csátád 2 u.,
módosi j. Horvátneuzina 7 u., Módos 5 u., Surján 7 u.,
nagybecskereki j. Klekk 9 u., Lázárföld 19 u.,
Lukácsfalva 1 p., Tótaradac 1 t.,
nagykikindai j. Mokrin 1 t., Szaján 3 u., Tiszahegyes 10 u.,
nagyszentmiklósi j. Szerbnagyszentmiklós 1 u.,
párdányi j. Csebza 1 u.,
perjámosi j. Sáfalva 1 t.,
törökbecsei j. Törökbecse 1 u.,
törökkanizsai j. Deszk 1 p., Jázova 6 u., 1 m.,
zsombolyai j. Kiskomlós 7 u., Magyarcernya 2 u.,
Tóba 1 p.,
Nagybecskerek v. 1 u.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Ervényes 1903. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:
Temesvár, Versecz, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
Zsombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
Zsombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
Zsombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra: reggel 3 óra 33 p.
Zsombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

ALMA

szép, nemes, többféle faj, téli, kézzel szedett, mmázsája 30 kor., 100 darab 5 korona, papírba,

ládába csomagolással együtt, vasúthoz szállítva.

(818-2.1)

BODOR J., Sárköz-Ujlak (Szatmármegye).

Basahid község előjáróságától.

3065. sz. 1903.

813-3.3

Árverési hirdetmény.

Alólírott község előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Basahid község mint erkölcsi testület tulajdonát képező „Gréda“ nevű dűlőben fekvő 400 hold elsőrendű szántóföld folyó évi okt. hó 26-án d. e. 8 órakor a helyszínen 2 holdas parcellákban nyilvános árverésen a folyó gazdasági évre azonnali készpénzfizetés mellett haszonbérbe fog adatni.

Basahidon, 1903. évi október hó 12-én.

Szavics,
jegyző.

34.199/I. szám.

Magyar királyi államvasutak.
B.-pest jobbpárti üzletvezetősége.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak budapesti jobbpárti üzletvezetősége nyilvános pályázat útján 3 évi időtartamra biztosítani óhajtja a vonalain alkalmazott azon hivatalnokok és hivatalnok-gyakorokok részére szükséges egyenruhák szállítását, kik a fennálló egyenruházati szabályzat értelmében szolgálatukban egyenruhát viselni tartoznak.

Az ezen hivatalnokok és hivatalnok-gyakorokok által rendszerint viselendő egyenruhák a következők: Nyári zubbony sötétkék kartolt fonalu (Kamgarn) szövetből. Nyári zubbony sötétkék trikóból. Tavasz és őszi zubbony sötétkék vastag trikóból. Téli zubbony sötétkék vastag trikóból. Nyári nadrág kékeszürke trikóból. Nyári nadrág drapszinű, kartolt fonalu (Kamgarn) szövetből. Tavasz és őszi nadrág kékes szürke vastag trikóból. Téli nadrág kékes szürke vastagabb trikóból. Tavasz és őszi felöltő (csuklyával) sötétkék tüffelből. Téli felöltő (csuklyával) sötétkék palmerstonból. Sapka. Nyakraváló: a) clothból. b) selyemből. Kesztyű. Karkötő.

Szállító cég kötelezi magát, hogy a jelen hirdetmény tárgyát képező ruhadarabok elkészítéséhez szükséges felső kelméket okvetlen a szükségelt egyéb cikkeket pedig, amennyiben belső földön gyártanak, szintén valamely hazai gyárból fogja beszerezni.

A gyár, honnan a felső kelmék beszereztetnek, az ajánlatban feltétlenül megnevezendő, mert enélkül az ajánlat figyelembe nem vétetik.

A fentebb felsorolt ruhadarabok elkészítésére és szállítására vonatkozó egyéb részletes feltételek alólírott üzletvezetőségtől megszerezhetők, azonkívül a kereskedelmi és iparkamaráknál betekintheők.

Az ívenként egy korona okmánybéllyel ellátott ajánlatok lepecsételve és a borítékban a következő felirattal ellátva:

„Ajánlat 34.199. számhoz hivatalnoki egyenruha szállítására. 1903. évi október 27-én déli 12 óráig alólírott üzletvezetőség I. osztályához benyújtandók, avagy posta útján ajánlva beküldendők. Bántépénként, mely esetleg óvadék gyanánt is fog szolgálni, 400 korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban 1903. évi október 26-án déli 12 óráig az üzletvezetőség gyűjtőpénztárána létéendő.

Kelt Budapesten, 1903. szeptember hó.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjaztatik.)

• • • • •

Tanítónő keres

csinos butorozott
alkovos szobát.

— Bővebbet a
kiadóhivatalban. —

(811-3.3)

• • • • •

659. sz. 1903.

805-3.3

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tételük, hogy a nagybecskereki tisztai ármentesítő társulat védőtöltése szakaszonként juh legeltetésre folyó évi október hó 20-tól 1904. év március hó 1-ig terjedő időtartamra nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek az ígért haszonbér összegének készpénz lefizetése mellett haszonbérbe adatik.

Az ez ügybeni árverés folyó évi október hó 18-án d. e. 10 órakor a társulati irodában, Nagybecskerek Merczy-ucsa 2862/3. házszám alatt fog megtartatni.

Nagybecskerek, 1903. évi október hó 10-én.

Társulati igazgatóság.

Pénzt, sok pénzt,

ha vonként 1000 koronáig kereshet mindenki tisztességesen minden szakismeret nélkül.

Küldje be címét E 978 jellege alatt a következő címre: **Annoncen-Abteilung des „Merkur“ Mannheim,** Meerfeldstrasse. (774-52.16)

24.896/903. sz. Id.

Magyar királyi államvasutak.
Üzletvezetőség Kolozsvárt.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége az 1904., esetleg 1905-1906. évben szükséges faggyu szállítása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szükséges mennyiség évente mintegy 1600 kgt. tesz ki.

Ezen mennyiség azonban a tényleges szükségletnek csak megközelítő előirányzatát képezi, miért is a szállítást elnyerő cég köteles lesz a magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetőségének kívánataira a szükséghez képest ezen mennyiségnél 25%-al többet, vagy kevesebbet szállítani.

A szállítás a 122291/96. szám alatti általános és a faggyu szállítására vonatkozó 39.986/92. sz. alatt kiadott különleges szállítási feltételek s az ajánlati tárgyalásnál elfogadott minta alapján eszközölendő.

Ezen feltételek a magy. kir. államvasutak összes üzletvezetőségeinél a hivatalos órák alatt naponként betekintheők, vagy a budapesti nyomtatványtárnál a megállapított ár előzetes lefizetése mellett megszerezhetők, megjegyezvén, hogy az általános feltételekért 50 fillér, a különleges feltételekért 30 fillér fizetendő.

Az egy koronás bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve ezen külcimmal: „Ajánlat 24.896/903. számhoz“ 1903. évi november hó 3-ának déli 12 órájáig a kolozsvári üzletvezetőség I. osztályának főnökénél benyújtandók, vagy posta útján beküldendők.

Bántépénként gyanánt az ajánlott mennyiség értékének 5%-a készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban 1903. évi november hó 2-ának déli 12 órájáig a magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetőségének gyűjtőpénztárána létéendő.

Az ajánló cég köteles a szállítani szándékolt faggyuból az anyag minőségének megvizsgálása végett 0.5 kg. mennyiséget szelencébe téve, jól lepecsételve és a szállító jegyével ellátva mintául az üzletvezetőség anyag és leltárbeszerzési ügyosztályához címezve (Emke palota I. emelet 28. ajtó) beküldeni, mert minta nélkül a beérkezett ajánlat tárgyalatni nem fog.

Kolozsvár, 1903. szeptember hóban.

(3.2)

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Hirdetések

felvételnek a

„TORONTÁL“ kiadóhivatalában.